

bildiri özleri kitabı abstracts book

24-28
mart
2008
march 24-28

earth year

61.

TÜRKİYE
JEOLJİ
KURULTAYI

61th Geological Congress of Türkiye
Uluslararası Katılımlı / International Participation
MTA Genel Müdürlüğü Kültür Sitesi/ANKARA
Congress Center of General Directorate of MTA

TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI UCTEA The Chamber of Geological Engineers

Türkiye’de Bir İlk: Erdemli (Mersin) Yöresi Miyosen Kireçtaşlarında *Metaxytherium* (Deniz İneği) Bulgusu

First Finding Of Metaxytherium (Sea Cow) In The Miocene Limestones Of The Erdemli (Mersin) Area (S Turkey)

Selim İNAN, Kemal TASLI, Muhsin EREN, Nurdan İNAN, Hayati KOÇ, Kıvanç ZORLU, Hidayet TAGA, Kemal ZORLU, Okay ARSLANBAŞ, Fırat DEMİRCAN

Mersin Üniversitesi, Jeoloji Mühendisliği Bölümü, Çiftlikköy, Mersin, sinan@mersin.edu.tr
ktasli@mersin.edu.tr

ÖZ

Orta Toroslar’da yer alan Mersin ili civarında Miyosen tortul kayaları çok geniş yayılmıştır. Bu kayalar arasında, resifal kireçtaşlarından oluşan Karaisalı Formasyonu (Langiyen-Serravaliyen) omurgasız mikro- ve makrofosillerce çok zengindir. Bugüne kadar bu formasyonda omurgalı fosil varlığına ilişkin bir kayıt yoktur. Bu çalışma denizel Miyosen kireçtaşlarında büyük bir omurgalı fosilin ilk bulgusunu belgeler. Fosil örneği, bol gastropod ve pelespod kavkılarında oluşan masif ve sert kireçtaşı içindedir. İskeleti oldukça iyi korunmuştur ve bir yüzgeç, kaburga ve omur kemikleri kaya yüzeyi üzerinde görülmektedir. Ancak baş ve kuyruk kemikleri ölüm sonrası taşınma nedeniyle yoktur. Görülebilen gövde kesimi 86 cm genişlik ve 82 cm uzunluktadır. Bu örnek Dr. Murat Maga (Texas Tech Üniversitesi) tarafından *Metaxytherium medium* (Desmarest, 1822) türü olarak tayin edilmiştir. *Metaxytherium* deniz inekleri diye bilinen manatelere aittir. Deniz inekleri geniş ve yassı gövdeli, palet şekilli kuyruğu olan büyük ve sucul memelilerdir. Üç-dört tırnaklı iki ön yüzgeçleri vardır. Günümüzde yaşayan 5 tür tropikal-yarı tropikal bölgelerin kıyı denizlerinde ve kanallarında bulunurlar. Sakin ve yavaş hareket eden, tamamen otçul hayvanlardır.

Metaxytherium medium türünün başka örnekleri Fransa ve İtalya-Toscana’da Geç Miyosen yaşlı (11-5 MYÖ) çökellerde bulunmuştur. Bu örnek türün Türkiye’den ilk bulgusunu temsil eder. Orta Toroslar’ın diğer kesimlerinde benzer örneklerin bulunduğu ilişkin ihbarlar da vardır. Dokuz Eylül Üniversitesi Doğa Tarihi Müzesi Müdürlüğü deniz inekleri fosilinin Türkiye’deki ilk bulgu olduğunu doğrulamıştır. Jeolojik geçmişteki eski ortam koşulları hakkında bilgi sağlaması gibi bilimsel öneminin yanı sıra, toplumun ilgisini çekebilecek büyüklük ve güzelliğindedir. Toros kuşağındaki yeni araştırmalar ve ihbarlar bulguları artıracak, Türkiye ve ayrıca dünya literatürüne önemli katkılar sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Deniz İneği Fosili, Miyosen, Erdemli-Mersin, G Türkiye

ABSTRACT

Miocene sedimentary rocks are widespread in the Erdemli (Mersin) area located at the Central Taurides. Among these, Karaisalı Formation (Langhian-Serravalian) consisting of reefal limestones, is very rich in invertebrate micro- and macrofossils. So far, there was no record of any vertebrate fossil from this formation. This study documents the first discovery of a large vertebrate fossil from marine Miocene limestones. The fossil specimen is embedded into massive and hard limestone which is composed of abundant gastropod and pelecypod shells. Its skeleton is relatively well preserved. The bones of one forelimb, 8 vertebrae, a double row of 8 ribs are seen on the rock surface. Its head and tail bones are absent due to postmortem reworking. Observable portion of the body is 86 cm width and 82 cm long. This specimen has

been determined by Dr. Murat Maga (Texas Tech Üniversitesi, ABD) as *Metaxytherium medium* (Desmarest 1822). *Metaxytherium* belongs to manatees, known as sea-cows which are large, aquatic mammals with bodies that taper to a flat, paddle-shaped tail. They have two forelimbs with three to four nails. Sea-cows have five living species which are found in coastal seas and canals of tropical to subtropical areas. They are gentle, slow-moving and herbivour animals.

Another specimens of *Metaxytherium medium* were found in France and Italy-Toscana in the Late Miocene (11-5 Ma) sediments. The Erdemli specimen is the first record of the species from Turkey. There are also some informings on occurrence of identical specimens in other areas of the Central Taurides. The directory of the Natural History Museum of the Dokuz Eylül University confirms the sea-cow fossil as a first finding in Turkey. The fossil of sea-cow has an scientific importance to provide information on paleoenvironmental conditions of the geological past, in addition to these, its largeness and beauty get interest of the people. It is clear that new researchs in Tauride Belt and new coming informations will provide an increase in findings, that will make a serious contribution to literature in Turkey and also in the world.

Keywords: Fossil Sea-Cow, Miocene, Erdemli (Mersin), S Turkey